

Виховний клімат сім'ї – основний чинник у формуванні особистості

Родина — це природний осередок найглибших людських почуттів, де дитина засвоює основи моралі серцем і душею, коли розвиваються почуття доброти, чуйності, совісті, правдивості, любові до всього живого. Батьки — головні природні вихователі дитини. Основний чинник у формуванні особистості — це виховний клімат сім'ї. Рідна домівка — не тільки місце притулку, дах над головою, а й родинне вогнище, місце захисту від життєвих негараздів.

Поради для батьків

1. Уранці підіймайте дитину спокійно, з усмішкою та лагідним словом. Не згадуйте вчорашні прикroщі, не вживайте образливих слів.
2. Не підганяйте її, розрахувати час — це ваш обов'язок, якщо ви цю проблему не вирішили — провини дитини в цьому немає.
3. Не посилайте дитину до школи без сніданку: у школі вона багато працює, витрачає сили.
4. Відправляючи дитину до школи, побажайте їй успіхів, скажіть кілька лагідних слів, застережень: «Дивися, поведься добре!», «Щоб не було поганих балів» тощо. У дитини попереду важка праця.
5. Забудьте фразу: «Що ти сьогодні отримав?» Зустрічайте дитину спокійно, не сипте на неї тисячу запитань, дайте їй розслабитися (згадайте, як вам важко після виснажливого робочого дня). Коли дитина збуджена і хоче з вами чимось поділитися, не відмовляйте їй у цьому, вислухайте, на це ви не витратите багато часу.
6. Якщо дитина замкнулась, щось її турбує, не наполягайте на поясненні її стану, нехай заспокоїться, а згодом сама все розкаже.
7. Зауваження вчителів вислуховуйте без присутності дитини. Вислухавши, не поспішайте сваритися. Говоріть із дитиною спокійно.
8. Після школи дитина не повинна сідати відразу за виконання завдань, необхідно 2-3

години

відпочити.

9. Не можна виконувати завдання без перерви. Через кожні 15-20 хвилин необхідно відпочивати 10-15 хвилин.

10. Під час виконання завдань не стійте над дитиною, давайте їй можливість самостійно працювати. А коли вже потрібна допомога, то без крику, спокійно, з похвалою та підтримкою, вживаючи слова: «не хвилюйся», «ти все вмієш», «давай поміркуємо разом», «згадай, як пояснював учитель» тощо.

11. Під час спілкування з дитиною не вживайте фразу: «Якщо ти будеш добре вчитися, то...».

12. Упродовж дня знайдіть півгодини для спілкування з дитиною. У цей час найважливішими повинні бути справи дитини.

13. У сім'ї має бути єдина тактика спілкування всіх дорослих із дитиною. Усі суперечки щодо виховання дитини вирішуйте самі, без неї. Коли щось не виходить, порадьтесь з учителем, психологом. Не зайвим буде почитати літературу для батьків, там ви знайдете багато корисного.

14. Завжди будьте уважними до стану здоров'я дитини, коли щось турбує її: головний біль, поганий стан.

15. Залучайте дітей до хатньої і суспільної праці, точно визначте коло їх обов'язків.

16. Учність підлітка:

- цінувати дружбу, поважати суспільну думку;
- правильно оцінювати свою поведінку й поведінку інших;
- порівнювати свої дії з діями інших, робити відповідні висновки.

17. Виховуйте:

- витримку, наполегливість, готовність переборювати труднощі.
- чесність, правильність, уміння відстояти честь свою, родини, колективу тощо.

18. Виробляйте звичку сумлінно виконувати завдання, доручення вчителів, батьків, учнівського колективу.

19. Ні за яких обставин не заглядайте в портфель і кишені дитини. Навіть якщо вам здається, що ви все повинні знати про своїх дітей.

20. Коли ваша дитина прокидається, скажіть їй «Доброго ранку!» і не чекайте відповіді. Почніть день бадьоро, а не із зауважень і сварок.

21. Коли дитина повертається зі школи, запитайте: «Що сьогодні було цікавого?»
22. Намагайтеся, щоб дитина була прив'язана до помешкання. Повертаючись додому, не забувайте сказати: «А все-таки, як добре вдома!»
23. Ваша дитина принесла бали на семестр. Знайдіть за що її похвалити.
24. Постійно говоріть дитині: «Ти гарний, але не кращий за інших».
25. Скажіть дитині: «Не будь чепуруном — у класі не люблять чепурунів, не будь і замазурою — у класі таких не люблять. Будь просто акуратним»..
26. Коли ви роздратовані, почніть говорити з дитиною тихо, ледь чутно, тоді роздратування відразу проходить.
27. Коли дитина виходить з будинку, обов'язково проведіть її до дверей і скажіть: «Не квапся, будь обережний».
28. Коли син чи дочка повертаються зі школи, зустрічайте його (її) біля дверей. Дитина повинна знати, що ви раді її поверненню, навіть якщо вона провинилася.

1. Виховує все: люди, речі, явища, але на першому місці батьки й педагоги. Учити жити — це значить передавати із серця в серце моральні багатства. І передає ці багатства той, хто з колиски пестить дитину, хто дбайливою рукою підтримує її перший крок, хто веде її за руку першою стежинкою життя. Це мати, батько, вчитель.
2. Виховання починається із дня народження. Перше, із чого дитина починає пізнавати світ, — це ласкава материнська усмішка, тиха колискова пісня, добрі очі, лагідні обійми. З усього цього складається перше уявлення про добро і зло.
3. У сімейному вихованні вирішальну роль відіграє морально-політичне обличчя батьків.

Могутньою виховною та облагороджуючою силою для дітей сім'я стає тільки тоді, коли батько і мати бачать високу мету свого життя, живуть в ім'я високих цілей, що збільшують їх в очах дитини.

4. Турбота батька і матері про здорову сім'ю. Справжня мудрість вихователя — батька, матері — в умінні дати дитині щастя дитинства — це спокійне домашнє вогнище.
5. Сім'я — це первинний колектив українського суспільства. Чи почуває дитина, що блага її життя — наслідок великої праці батьків, турботи люблячих її людей? Адже без них, без їхньої праці і турботи вона просто не могла б існувати. Тут криється велика небезпека — виростити людину егоїстичну, яка вважає, що головне — її особисті потреби, а все інше — другорядне. Я бачу лише один шлях: учити дитину робити добро для нас, батьків, вихователів; учити дітей розуміти й переживати всім серцем, що вона живе серед людей і що найглибша людська радість — жити заради когось.
6. Готових рецептів сімейного виховання немає. Є люди, здатні тільки родити, але не здатні по-справжньому народжувати. Повнокровна й гармонійна особистість народжується материнською і батьківською мудрістю. Народження людини — велике і важке діяння, щаслива і складна праця, яка називається вихованням.

Щоб виховати дитину, слід дотримуватися правил у реалізації своїх сімейно-побутових педагогічних функцій. Основні з них такі:

1. Встановлювати і дотримуватись загальноприйнятих норм поведінки, чіткого

- режиму життя (праці, навчання, дозвілля, відпочинку), практикувати визначення кожному членові сім'ї його обов'язків, контролювати їх виконання, спільно з дітьми аналізувати стан життя родини, її перспективи, внутрішньосімейні плани тощо.
2. Постійно тримати в полі зору шкільне життя дитини, цікавитись її успіхами, проблемами, труднощами, інтересами, запитам, прагненнями і способами їх задоволення.
 3. Знати товаришів своєї дитини, зони її неформального спілкування, сповідувані нею ідеали, пріоритетні життєві орієнтири.
 4. Виховувати у дітей відповідальне, ціннісне ставлення до свого здоров'я, розуміння обов'язку допомагати в майбутньому своїм пристарілим батькам і родичам, дітям, усім нужденним людям, утримувати свою сім'ю.
 5. Компетентно й педагогічно грамотно обговорювати з дітьми проблеми асоціального змісту життя окремих людей (наркомани, алкоголіки), перша інформація повинна надійти від батьків, а не від компанії.
 6. Обмежувати доступ дітей до інформації, що популяризує проституцію, наркоманію.
 7. Розвивати і заохочувати самостійність у дітей, вміння відстоювати свою позицію.
 8. Підтримувати постійний зв'язок зі школою.
 9. Знати і вміти пояснити основні прикмети чи зовнішні ознаки вживання дітьми наркотиків, токсичних речовин.
 10. Бути готовими до прийняття певних «дисциплінарних» рішень щодо обмеження непродуктивного часу життя дитини і контактування її з «підозрілими» товаришами.